

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. VIII. De Debito Conjugum ad cohabitandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

Aibus impudicis in absentia cohabitatis.

ista sit de actu conjugali, & propter illum, qui in presenti est licitus ei, qui delectatur. Alii tamen verius affirmant. Sit aliter difficultas est de conjugate, qui in absentia alterius se ipsum impudicè tangit: quem Sanchez similiter existimat non peccare mortaliter, si absit periculum pollutionis: tamen Vasquez, Diana & alii plurimi rectè non excusant à mortali. Vide dicta in *Materia de Peccatis Disp. 7. q. 4. num. 36. & seqq.*

QUESTIO VIII.

De Debito Conjugum ad Cohabitandum.

38. *Conjuges obligantur invicem cohabitare:*

CERTUM est apud omnes, teneri per se loquendo conjuges ad invicem cohabitandum. Hæc enim obligatio non solum supponitur in Jure civili & canonico: sed etiam apertè insinuat in verbis Dei per os Adæ pronuntiatis *Gen. 2. Quamobrem relinquet homo patrem suum & matrem, & adhaerebit uxori suæ. Ipse quoque Christus Matth. 5. ob solam fornicationis causam permittit viro ab uxore discedere. Immo hæc obligatio oritur ex ipsa natura contractus matrimonialis. Qui proinde Institut. De patria potestate §. 1. definitur, Viri & mulieris conjunctio individua vitæ & consuetudinem seu societatem continens. Et L. 1. ff. de ritu Nupt. Conjunctio maris & femine, & consortium omnis vitæ. Sine mutua etenim cohabitatione non solum nequit commodè præstari mutuum debitum copulæ conjugalis; sed illam etiam postulat recta prolis educatio, quæ utique patris & matris officiis indiget: aliaque obsequia, quæ conjuges invicem præstare debent, eandem requirunt. Unde, ductu luminis naturæ etiam apud Gentiles conjugati cohabitationis officium servant. Et ad illam compelli possent conjuges, sive à iudice Ecclesiastico, etiam per censuras: sive à sæculari: idque tum ad instantiam partis, tum etiam ex officio. Quare vir diuturniore tempore se ab uxore absens sine justa causa, graviter peccat. Modica tamen absentia reputatur pro nulla, nec censetur rationabiliter alteri gravis.*

Qui proinde ad id cogi possunt à iudice.

39. *Electio habitationis aut mutatio est legitima;*

Si tamen tenetur stare pactis quoad habitationem ipsius;

Electio porrò habitationis per se loquendo spectat ad virum tanquam caput mulieris & administratorem familiæ. Qui proinde illam mutare potest, etiam in viâ uxore; quæ lege subjectionis & cohabitationis tenetur virum sequi, c. *Vnaqueque* 13. q. 2. Si tamen inter pacta conjugalia adjectum sit, ut vir teneatur in certo oppido vel provincia habitare, obligabitur vir illud observare: cum non repugnet naturæ Matrimonii iniri pactum, ut conjuges certo loco figant domicilium, adeoque illud sit justum, & consequenter obliget acceptatum, juxta Doctores communis, quos sequitur

Sanchez l. 1. d. 40. & Basilius Roptius l. 12. c. 20. num. 8. Et consequenter non obligabitur

uxor sequi virum foedifragum. Quod si tamen peculiaris ratio intercedat, quæquam necesse sit mutare habitationem, censetur talis casus in pacto, et si per juramentum firmato, exceptus: & consequenter tenebitur mulier eum sequi, sicut si pactum non intercessisset. Quemadmodum è contrà vir tenetur sequi mulierem, quæ ex necessitate cogitur habitaculum mutare: et si per se a noquum sit electio penes virum. Similiter si vir sit in exilium missus, tenebitur uxor, viro volente, comitari, ut docet Sanchez l. 1. disp. 4. 1. num. 12. & plures alii, eò quod licet non sit particeps poenæ, tamen jure conjugii debeat esse particeps infortunii.

Notandum tamen, quòd ex justa causa possit conjux abesse à conjugate, etiam longo tempore, idque sive causa sit publica, sive privata; v. g. si Princeps ad militiam evocet, si ob negotia domestica iter faciendum sit, & aliquamdiu alibi morandum, v. g. ob lites, conservationem bonorum & tunc enim nequit uxor esse rationabiliter invitâ. Quod prudenti iudicio discernendum est attentâ negotiorum gravitate & rerum opportunitate. Similiter non tenetur uxor cohabitare viro cum gravi suo discrimine seu periculo in anima, corpore vel famâ. Quare nec tenetur sequi virum vagum, saltem quando tempore iniri Matrimonii non solebat vagari, vel id ignorabat uxor: nam esset nimis grave onus mulieris eam obligari ad hujusmodi sequelam mulieres non decentem. Quare potius teneretur ipse vir à tali vagatione desistere, ne uxorem in cohabitatione certo loco figenda deserat. Si tamen mulier tempore contractus mores viri noverat, veletur in illud onus consentisse, nisi causa vagandi sit turpis.

Qualiter autem ob adulterium, aliasque causas, vel etiam ex mutuo consensu, fieri possit separatio quoad torum & habitationem, patebit ex dicendis *quest. seq.*

QUESTIO IX.

De Divortio.

DIVORTIUM dicitur à divertendo, quia unus conjux ab altero divertit. Quod intelligi potest, vel quoad vinculum, vel quoad torum, vel insuper quoad habitationem. Hic autem, & simpliciter loquendo, sumitur pro diversione quoad torum & habitationem. Estque nihil aliud, quàm solutio Matrimonii quoad torum & habitationem; manente vinculo matrimoniali.

Dico I. Certum est, conjuges aliquando licitè facere divortium. Patet ex *Matth. quoad l. 19. & definitur à Tridentino sess. 24. can. 8. de Matrim. Si quis dixerit, Ecclesiam errare, cum*